Heremi ratsukäik ja Reinsalu neli ratsanikku

Näib, et ministeerium andis KV juhatajale märku: kärbi kulusid ilma võimeid kärpimata. Herem tegi loogilise, lausa taktikalise käigu ja teatas, et kaotab orkestri (orkester on popp) ja kaplanid (kentsakad usuvennad riigi palgal, kel on mõjukas fänniklubi).

Kaplanite fänniklubi nimega Urmas Reinsalu hakkas seepeale apokalüpsist nägema, rääkides vaimulike välja puhastamisest ja kaitseväe lõhkumisest. Talle sooviks sõbralikult öelda: "Ummi, sulle on see ideoloogiline, kuna sa upitasid end usu kaitseingliks riigikünkal."

Riik on kohustuslik, kirikud aga vabaühendused. Usk on kohustus Iraani Islamivabariigis. Kui Eesti tahab toetada sõduri usuvabadust, peab ta suutma toetada ateisti ja kristlast, taara- ja maausku sõdurit ning kõiki muid. Hetkel leitakse kaplanid eranditult EKN-i kirikutest. Riigi ülesanne pole ristiusule moosi saiale panna. Eesti põhiseadus ütleb: riigikirikut ei ole. Kaplaniteenistus praegusel kujul ei kannataks

välja kohtu kontrolli. Kui Herem kaplanid vaikselt koondada tahtis, olnuks Reinsalul targem kaasa vaikida.

Kaitseväel on vaja psühholooge, kes aitaks missioonil või õnnetustes viga saanut, toetaks hukkunu lähedasi. Psühholoog tegeleb tõenduspõhise nõustamisega, psühhiaater raviga, kaplan mitte. Kultuurne sõdur teab, et osa ülesandest on mitte muutuda vägivallas inimvaremeks. Kui kaplanite asemele tekib eetika ja psühholoogia osakond, siis tuult purjedesse.

Päris reformid

Rutem vajab vägi aga tarka muutust ajateenistuse suunal, mis mõjutab paljusid. Kaitseväe peab muutma sunniga teenimise kohast hinnatud õppekohaks. On avalik saladus, et ajateenistuses raisatakse aega. Laske ajateenija varem koju, õppusele saab uuesti kutsuda. Värske ohvitser treenigu end kutseliste sõdurite-

ga, kes juhtimisvead sõbralikult lahti jutustavad, nagu Kroonlinna revolutsiooniliste madruste seas kombeks oli (madrused otsustasid isegi Punaarmee vastu mässamise demokraatlikul koosolekul). Sel võib olla positiivne mõju.

Nii paljut loota on liig, aga Herem on silma paistnud märkusega, et ajateenistus võiks lühem olla. Laaneti ministeeriumist kõlas sarnane noot. Mõlemad liiguvad õiges suunas. Ühiskonna ja isiku huvid tuleb tasakaalus hoida. Seadus on täitmiseks, ent kodanik pole teener – ta võib vahetada riike. Koostöö algab ta aja väärtustamisest: mida lühem on teenistus, seda kergemalt ta tuleb. Aja lühendamine säästab majutus- ja toidukulu, mis võimaldab õpetada rohkemaid.

Kodaniku huvid pole nali. Kui perekondlik põhjus segab, inimene peaks hooletusse jätma abivajava lähedase või lemmiklooma, siis peab riik pakkuma alternatiivi, et keegi ei kannataks. Riik peab näitama üles häid kombeid. Eesti riik juba oskab seda, aga harva. Näiteks loobub ta meditsiinitudengist ilma jonnita. Lastega aiateeniia hüvitise tõstmine on samm õigel teel - kiidan. Ent õigupoolest peaks tal olema õigus öelda ei. Lõppema peavad juhud, kus asendusteenistuse taotlus tagasi lükati. Pole kohane tuhnida põhjustes. Pole vahet, kas ta on veendunud patsifist või tahab pelgalt aidata vanemaid.

Radikaalsed reformid

Sanitaarremondi asemel võiks teha kapitaalremondi – muutes kaitseväeteenistuse mõlemale soole vabatahtlikuks. Kuni 28-aastane isik tasuks X% sissetulekust sõjaväemaksuna. Ära käies saaks raha tagasi, vanusepiiri ületades jääks ilma.

Loomulikult peaks sõjavägi olema vabatahtlik ka pärast liitumist. Hispaania kodusõjas võis anarhist lahinguvälisel ajal loovutada relva, et asuda koduteele – ent reeglina võitles, sest võitles põhimõtte pärast. Kui mürsud ei kuku, on kõigil õigus oma elu suunata.

Tahad, tule – meil on huvitav, saad maksu tagasi. Kultuur ei sobi, tekkis perekondlik hädaolukord, keegi haigestus, kaaslane ootab last (ajateenija ise avastas, et ootab last)? Pole probleemi, õnn kaasa eraellu, võid tulla paremal ajal uuesti.

Õppemoonaga orkestrit päästma

Ärme siiski lõpeta juttu utoopiaga, mida pea ei saabu - ühiskonnal on suur inerts. Tegeleme selle orkestriga. On teada, et mitte kõikjal ei käida säästvalt ümber kütuse ja moonaga. Tundide kaupa töötavat 12-liitrise mootoriga autot olen ise näinud ja kuulnud: see pole mingi ime. Lisaks olen kuulnud, kuidas õppemoon tülika tagastamise asemel lõpuni lastakse. Säästmine peaks algama sealt, kus esineb raiskamist. Ajateenija aja ja riigi vahendite raiskamine on sama protsess. Kokkuhoid seal päästaks ka orkestri.

Reklaamteksti tellis anarhistlik poliitiline blogi "perestroika.pw".

